

REPUBLIKA HRVATSKA

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA IZMJENA
I DOPUNA DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE I FINANCIJSKIH
PLANOVA IZVANPRORAČUNSKIH
KORISNIKA ZA 2017. GODINU

Sadržaj

1. UVOD	3
2. MAKROEKONOMSKI OKVIR	5
3. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	7
4. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	11
4.1. Obrazloženje rashoda po ekonomskoj klasifikaciji.....	13
4.2. Obrazloženje rashoda po funkcijskoj klasifikaciji	15
4.3. Obrazloženje rashoda po izvorima financiranja	16
5. UKUPNI MANJAK DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	17
6. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA.....	18
7. IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI	20
8. PROCJENA UKUPNOG MANJKA PRORAČUNA OPĆE DRŽAVE	22

1. UVOD

Tijekom 2017. nastavljena su pozitivna kretanja u domaćem gospodarstvu pri čemu je bruto domaći proizvod (u daljnjem tekstu: BDP) ostvario međugodišnji realni rast od 2,7% u prvom polugodištu 2017. godine. Dosad objavljeni visokofrekventni pokazatelji za treće tromjesečje 2017. godine ukazuju na nastavak povoljnog kretanja gospodarske aktivnosti. Naime, u trećem tromjesečju bilježi se ubrzanje međugodišnjeg rasta industrijske proizvodnje (2,9%) i realnog prometa u trgovini na malo (5,6%) u usporedbi s međugodišnjim rastom zabilježenim u prethodna dva tromjesečja ove godine, dok je u srpnju i kolovozu 2017. broj noćenja turista povećan 8,0% u usporedbi s istim razdobljem 2016., a obujam građevinskih radova 0,8%. U skladu s navedenim, očekuje se kako će gospodarski rast u 2017. godini biti jednak onome koji se predviđao prilikom izrade državnog proračuna za 2017. godinu, na razini od 3,2% s nešto drugačijom strukturom gospodarskog rasta promatrano prema komponentama s rashodne strane BDP-a.

Ovakvi makroekonomski trendovi pozitivno su utjecali i na kretanja proračunskih prihoda u odnosu na prvotno planirane te se očekuje veće ostvarenje prihoda za 876 milijuna kuna. Takvom povećanju najviše pridonose porezni prihodi i doprinosi koji su u odnosu na prvotni plan povećani za 2,4 milijarde kuna. Time je vidljivo kako je provedena porezna reforma s ukupnim poreznim rasterećenjem većim od 2,5 milijardi kuna pozitivno djelovala na povećanje raspoloživog dohotka stanovništva i rasterećenje gospodarstva, što je izravno utjecalo i na povećanu osobnu potrošnju, zaposlenost i investicije, a time i na prihode državnog proračuna.

S druge strane, važno je naglasiti kako se planiranim izmjenama i dopunama neće povećati razina rashoda koji utječu na visinu proračunskog manjka. Međutim, iz dosadašnje dinamike izvršavanja proračuna vidljivo je kako je na pojedinim rashodnim stavkama bilo potrebno izvršiti preraspodjele kao rezultat dosadašnje dinamike izvršavanja državnog proračuna i očekivanja do kraja godine te događaja koji se nisu mogli predvidjeti u vrijeme izrade državnog proračuna. Tako su vidljive uštede na svim kategorijama rashoda, izuzev rashoda za zaposlene i ostalih rashoda. Istovremeno je bilo potrebno osigurati dodatna sredstva za podmirenje dospjelih obveza u zdravstvenom sektoru, pokriće nepodmirenih obveza iz prethodnih razdoblja te troškova sudskih sporova. Također, uslijed povećanja osnovice za izračun plaće osigurana su dodatna sredstva za rashode za zaposlene, a zbog prestanka smanjenja povlaštenih mirovina za 10% te primjene većeg postotka za usklađivanje mirovina prema općem propisu u odnosu na planirano povećana su i izdvajanja za mirovine. Nadalje, s obzirom na velike štete od elementarnih nepogoda (uzrokovane požarima, olujnim i orkanskim vjetrovima, poplavama, tučom, sušom i mrazom) na stambenim objektima, infrastrukturi, komunalnim objektima, javnim i gospodarskim objektima te poljoprivredi značajno su povećana i sredstva naknada za štete. U tom smislu, gore spomenute uštede iskorištene su za financiranje nepredviđenih obveza pri čemu se vodilo računa da se rashodi koji utječu na visinu proračunskog manjka ne povećavaju u odnosu na prvotni plan.

Ovim izmjenama i dopunama proračuna za 2017. godinu manjak državnog proračuna prema nacionalnoj metodologiji iznosit će 1,2% BDP-a. Manjak opće države iznosit će 1% BDP-a. Kada se ovim veličinama pridodaju prilagodbe nacionalne metodologije računskog plana metodologiji ESA 2010 te projekcije manjka/viška javnih poduzeća koje su uključene u sektor opće države prema

metodologiji ESA 2010, procjenjuje se kako će planirani manjak općeg proračuna u 2017. godini iznositi 2,1 milijardu kuna ili 0,6 % BDP-a. Time će se daljnje doprinijeti smanjenju udjela javnog duga u bruto domaćem proizvodu u 2017. godini i to na razinu od 79,8% BDP-a. Ovakvi fiskalni trendovi su pokazatelj odgovornog vođenja javnih financija, čime se stvaraju dodatni temelji za jačanje fiskalne održivosti.

2. MAKROEKONOMSKI OKVIR

Tijekom 2017. nastavljena su pozitivna kretanja u domaćem gospodarstvu. BDP je ostvario međugodišnji realni rast od 2,7% u prvom polugodištu 2017., što je proizašlo iz međugodišnjeg realnog rasta od 2,5% u prvom te 2,8% u drugom tromjesečju 2017. godine. Domaća potražnja dala je pozitivan doprinos povećanju BDP-a, prvenstveno potaknuta osobnom potrošnjom, dok je doprinos neto inozemne potražnje bio negativan.

Promatrajući pojedinačne komponente s rashodne strane BDP-a, najveći pozitivan doprinos gospodarskom rastu u prvom polugodištu 2017. došao je od izvoza roba i usluga, koji je realno povećan 5,8%. Slijedi osobna potrošnja koja je realno povećana 3,6%, bruto investicije u fiksni kapital zabilježile su realni rast od 4,2%, a državna potrošnja realni rast od 1,6%. Negativan doprinos promjeni BDP-a došao je od uvoza roba i usluga koji je realno povećan 7,1% u prvom polugodištu 2017.

Dosad objavljeni visokofrekventni pokazatelji za treće tromjesečje 2017. godine ukazuju na nastavak povoljnog kretanja gospodarske aktivnosti. Naime, u trećem tromjesečju bilježi se ubrzanje međugodišnjeg rasta industrijske proizvodnje (2,9%) i realnog prometa u trgovini na malo (5,6%) u usporedbi s rastom zabilježenim u prva dva tromjesečja ove godine. Osim toga, u srpnju i kolovozu 2017. broj noćenja turista povećan je 8% u usporedbi s istim razdobljem 2016., a obujam građevinskih radova 0,8%. Podaci o zaposlenosti ukazuju na nastavak povoljnih kretanja na tržištu rada tijekom 2017. godine. Međugodišnji rast anketne zaposlenosti iznosio je 0,8% u prvom polugodištu, dok administrativni podaci Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ukazuju na međugodišnji rast broja osiguranika mirovinskog osiguranja od 1,8% u prvih devet mjeseci. Nakon tri godine deflatorskih pritisaka u domaćem gospodarstvu, tijekom ove godine stopa inflacije poprimila je pozitivan predznak. Prosječna inflacija iznosila je 1,1% u prvih devet mjeseci ove godine. Najveći doprinos međugodišnjem rastu potrošačkih cijena došao je od cijena hrane te goriva i maziva za osobna prijevozna sredstva, dok su u smjeru smanjenja najviše djelovale cijene električne energije.

Tablica 1. Osnovni makroekonomski pokazatelji Republike Hrvatske

	I - III 2017.	IV - VI 2017.	VII - IX 2017.	kumulativ 2017.
Bruto domaći proizvod, % godišnja promjena, realno	2,5	2,8	-	2,7
Indeks potrošačkih cijena, % godišnja promjena	1,1	1,1	1,0	1,1
Industrijska proizvodnja, % godišnja promjena	2,3	2,6	2,9	2,6
Promet od trgovine na malo, % godišnja promjena, realno	5,2	4,8	5,6	5,2
Indeks građevinskih radova, % godišnja promjena	2,5	1,4	0,8 ^a	1,5
Broj noćenja turista, % godišnja promjena	0,5	25,7	8,0 ^a	11,8
Izvoz roba, % godišnja promjena (HRK)	22,6	7,6	11,8 ^{ab}	14,0 ^b
Uvoz roba, % godišnja promjena (HRK)	14,4	9,0	6,7 ^{ab}	10,3 ^b
Broj zaposlenih (administrativni izvori), % godišnja promjena^c	1,8	1,8	1,7	1,8
Stopa registrirane nezaposlenosti, %	15,0	11,9	10,8	12,6

^a Podaci se odnose na srpanj i kolovoz 2017.

^b Prvi rezultati.

^c Podaci HZMO-a.

Izvor: Državni zavod za statistiku, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

Slijedom navedenog, prema trenutno objavljenim makroekonomskim pokazateljima te svim dostupnim informacijama za domaće gospodarstvo i međunarodno okruženje, u trećem tromjesečju 2017. predviđa se međugodišnji rast BDP-a na razini od oko 4%, dok će gospodarski rast na razini 2017. godine biti jednak onome koji se predviđao prilikom izrade državnog proračuna za 2017. godinu, odnosno 3,2%.

Međutim, u usporedbi s makroekonomskim okvirom iz državnog proračuna za 2017. godinu, trenutne makroekonomske projekcije ukazuju na nešto drugačiju strukturu gospodarskog rasta promatrano prema komponentama s rashodne strane. Najveća korekcija projekcija naviše zabilježena je kod izvoza roba i usluga pri čemu se trenutno očekuje brži rast kako izvoza roba, tako i izvoza usluga u odnosu na ranija predviđanja. Naime, pri izradi makro okvira za državni proračun 2017. predviđao se znatno slabiji rast inozemne potražnje za domaćim robama, a osim toga, tada se nisu očekivali rekordni rezultati u turizmu koji su sada izvjesni. S druge strane, uslijed znatno slabijeg ostvarenja u prvom polugodištu 2017. od ranije očekivanog, projekcija rasta bruto investicija u fiksni kapital korigirana je naniže, pri čemu treba spomenuti kako se slabija dinamika investicijske aktivnosti u odnosu na tadašnje projekcije prvenstveno odnosi na javni sektor. Izraženiji rast finalne potražnje od ranije predviđenog rezultirao je i blagom korekcijom naviše projekcije realnog rasta uvoza roba i usluga. Neznatno su naviše korigirane i projekcija rasta osobne te državne potrošnje. Što se tiče cjenovnih kretanja, za 2017. godinu očekuje se tek blago snažniji rast indeksa potrošačkih cijena te deflatora BDP-a od, redom, 1,2% i 1,3% (naspram 1% u ranijim projekcijama), prvenstveno pod utjecajem bržeg rasta cijena hrane te deflatora državne potrošnje od ranije projiciranog.

Tablica 2. Usporedba projekcija bruto domaćeg proizvoda za 2017. godinu

	Proračun 2017.	Izmjene i dopune proračuna 2017.
BDP - realni rast (%)	3,2	3,2
Osobna potrošnja ¹	3,6	3,7
Državna potrošnja	1,1	1,5
Bruto investicije u fiksni kapital	6,8	4,9
Izvoz roba i usluga	4,6	6,0
Uvoz roba i usluga	6,2	6,8

¹ Uključuje kućanstva i neprofitne ustanove koje služe kućanstvima.

Izvor: Ministarstvo financija

3. PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Izmjenama i dopunama državnog proračuna za 2017. godinu proračunski prihodi povećavaju se za 875,8 milijuna kuna, što prvenstveno proizlazi iz rasta poreznih prihoda i doprinosa koji su u odnosu na prvotni plan povećani za 2,4 milijarde kuna. S druge strane, najznačajnije smanjenje prihoda bilježi kategorija pomoći i to za 1,9 milijardi kuna uslijed dinamike provođenja projekata financiranih iz EU fondova s kraja 2017. na početak 2018. godine.

Novim planom proračuna za 2017. godinu ukupni prihodi iznose 122,5 milijardi kuna. Pritom prihodi poslovanja iznose 121,7 milijardi kuna, a prihodi od prodaje nefinancijske imovine 709,1 milijun kuna.

Prihodi od poreza

Prihodi od poreza su novim planom za 2017. godinu planirani u iznosu od 75,1 milijardu kuna. Najveće pozitivne promjene bilježe prihodi od PDV-a uslijed povoljnih kretanja u gospodarstvu i povećanja raspoloživog dohotka koje proizlazi iz provedene porezne reforme te prihodi od poreza na dobit kao rezultat boljeg poslovanja gospodarskih subjekata tijekom 2016. godine.

Porez na dohodak

Prihod od poreza na dohodak prema novom planu za 2017. godinu iznosi 2 milijarde kuna i ne mijenja se u odnosu na prvotno planirani.

Porez na dobit

Prihod od poreza na dobit prema novom planu za 2017. godinu iznosi 8,2 milijarde kuna i za 1 milijardu kuna je veći od prvotno planiranog zbog boljih rezultata poslovanja poduzeća i banaka tijekom 2016. u odnosu na ranije očekivane i s time povezane veće uplate sredstava po osnovi ovog poreza nakon godišnjeg obračuna dobiti za 2016. godinu. Sukladno navedenom, i akontacije za mjesečnu uplatu poreza na dobit nešto su veće od očekivanih.

Porez na dodanu vrijednost

Novi plan prihoda od poreza na dodanu vrijednost iznosi 47,5 milijardi kuna i veći je u odnosu na prvotno planirane za 1,3 milijarde kuna. Projekcija prihoda od PDV-a temelji se na većem rastu osobne potrošnje u odnosu na prvotne projekcije, što proizlazi iz zabilježenih pozitivnih kretanja u gospodarstvu i povećanja raspoloživog dohotka. Također, turistička sezona bila je izrazito dobra što, između ostalog, rezultira i povećanim prihodima od poreza na dodanu vrijednost.

Posebni porezi i trošarine

Prihodi od posebnih poreza i trošarina prema prijedlogu izmjena i dopuna proračuna za 2017. godinu bilježe povećanje od 23,1 milijun kuna u odnosu na prvotni plan, a iznose 15,2 milijarde kuna. Povećanje originalne projekcije ovih prihoda rezultat je povećanja potrošnje pojedinih trošarinskih proizvoda. Najveće promjene u prikupljenim prihodima očekuju se kod trošarina na energente i električnu energiju te trošarina na duhanske proizvode. Pri tome se prihodi od trošarina na

energente i električnu energiju povećavaju za oko 150 milijuna kuna i iznose 8,4 milijarde kuna. Prihodi od trošarina na duhanske proizvode smanjuju se za 110,2 milijuna kuna te novi plan prihoda po ovoj osnovi za 2017. godinu iznosi 4,4 milijarde kuna.

Ostali porezi na robu i usluge

Ova kategorija poreznih prihoda uključuje prihode od poreza na osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja. Ovi prihodi planirani su u iznosu od 377,3 milijuna kuna, odnosno povećavaju se za 15 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan.

Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću te naknade za priređivanje igara na sreću

Planirani prihodi po osnovi poreza na dobitke od igara na sreću i ostalih poreza od igara na sreću izmjenama i dopunama proračuna povećavaju se za 2,6 milijuna kuna te novi plan iznosi 330,8 milijuna kuna. Naknade za priređivanje igara na sreću novim planom proračuna za 2017. godinu povećavaju se za 25,5 milijuna kuna te iznosi 842,2 milijuna kuna.

Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije novim planom proračuna za 2017. godinu planiran je u iznosu od 392,7 milijuna kuna, što je smanjenje od 30,6 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan.

Doprinosi

Izmjenama i dopunama državnog proračuna za 2017. godinu, prihodi od doprinosa povećavaju se za 58,7 milijuna kuna te sukladno tome novi plan državnog proračuna iznosi 23,1 milijardu kuna. Ova projekcija izrađena je na temelju očekivanih kretanja na tržištu rada. Pri tome, prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje rastu za 64,1 milijun kuna te novi plan iznosi 21,1 milijardu kuna, dok se prihodi od doprinosa za zapošljavanje smanjuju za 5,3 milijuna kuna i iznose 2 milijarde kuna.

Pomoći

Prihodi od pomoći prema novom planu za 2017. planirani su u iznosu od 9,3 milijarde kuna i u odnosu na prvotni plan smanjuju se za 1,9 milijardi kuna uslijed dinamike provođenja EU projekata s kraja 2017. na početak 2018. godine. Pomoći od institucija i tijela EU priznaju se u prihode razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa i projekata.

Prihodi od imovine

Prihodi od imovine sastoje se od prihoda od kamata (na dane zajmove, po vrijednosnim papirima, na oročena sredstva i depozite po viđenju te zatezних kamata), prihoda od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih organizacija, prihoda od dividendi, koncesija, iznajmljivanja i zakupa imovine, prihoda od legalizacije te ostalih prihoda od imovine. Ovi prihodi dijelom se prikupljaju na redovnoj bazi, a dijelom kao jednokratni prihodi. Prihodi od imovine novim planom proračuna za 2017. godinu iznose 2,7 milijardi kuna i smanjuju se za 61,8 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan proračuna. Ovo smanjenje rezultat je nižih prihoda po osnovi nefinancijske imovine odnosno naknada

za koncesije i prihoda od legalizacije. Nasuprot tome, najznačajnije povećanje bilježe prihodi od dobiti i dividendi trgovačkih društava u državnom vlasništvu te prihodi po osnovi zatezних kamata.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada novim planom za 2017. godinu planirani su na razini od 3,7 milijardi kuna, a u odnosu na prvotno planirane povećavaju se za 163,3 milijuna kuna.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija

Prihode od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihode od donacija planiraju sami korisnici i to su njihovi namjenski prihodi. Ovi prihodi novim planom za 2017. godinu planirani su u iznosu od 1,4 milijarde kuna i rastu za 164,5 milijuna kuna u odnosu na iznos planiran proračunom iz studenog 2016. godine.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza

Novim planom za 2017. godinu očekuje se kako će prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza iznositi 5,9 milijardi kuna, što je povećanje od 47,8 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan.

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda novim planom za 2017. godinu iznose 562,6 milijuna kuna i smanjuju se za 36 milijuna kuna u odnosu na prvotni plan.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine izmjenama i dopunama proračuna za 2017. godinu planiraju se u iznosu od 709 milijuna kuna i povećavaju se za 148,8 milijuna kuna u odnosu na prvotno planirane. Ovi se prihodi najvećim dijelom odnose na prihode od prodaje građevinskih objekata, postrojenja i opreme, zaliha te zemljišta.

Tablica 3. Prihodi državnog proračuna za 2017. godinu

(milijuni HRK)		Plan 2017.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2017.	Indeks novi plan 17./ plan 17.
UKUPNO		121.573,7	875,8	122.449,5	100,7
6	PRIHODI POSLOVANJA	121.013,3	727,1	121.740,4	100,6
61	Prihodi od poreza	72.793,2	2.317,8	75.111,0	103,2
611	Porez i prirez na dohodak	2.026,5	0,0	2.026,5	100,0
612	Porez na dobit	7.165,1	1.012,1	8.177,2	114,1
613	Porezi na imovinu	59,6	-59,6	0,0	#
614	Porezi na robu i usluge	63.118,7	1.383,8	64.502,5	102,2
6141	- Porez na dodanu vrijednost	46.198,7	1.313,9	47.512,6	102,8
6142	- Porez na promet	194,0	3,7	197,7	101,9
6143	- Posebni porezi i trošarine	15.218,8	23,1	15.241,9	100,2
6146	- Ostali porezi na robu i usluge	362,3	15,0	377,3	104,1
6147	- Porez na dobitke od igara na sreći i ostali porezi od igara na sreću	328,2	2,6	330,8	100,8
6148	- Naknade za priređivanje igara na sreću	816,7	25,5	842,2	103,1
615	Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	423,3	-30,6	392,7	92,8
616	Ostali prihodi od poreza	0,0	12,0	12,0	#
62	Doprinosi	23.085,6	58,7	23.144,4	100,3
622	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	21.048,3	64,1	21.112,4	100,3
623	Doprinosi za zapošljavanje	2.037,3	-5,3	2.032,0	99,7
63	Pomoći	11.174,4	-1.923,2	9.251,2	82,8
64	Prihodi od imovine	2.722,0	-61,8	2.660,2	97,7
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.499,7	163,3	3.663,0	104,7
66	Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.253,5	160,5	1.414,1	112,8
67	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	5.886,1	47,8	5.934,0	100,8
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	598,6	-36,0	562,6	94,0
7	PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	560,4	148,8	709,1	126,5

Izvor: Ministarstvo financija

4. RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu ukupni rashodi smanjuju se sa 128,4 milijarde kuna na 126,8 milijardi kuna, odnosno za 1,6 milijardi kuna.

S druge strane, unutar stavki državnog proračuna bilo je potrebno izvršiti tehničke realokacije (povećanje ili smanjenja) kao rezultat dosadašnje dinamike izvršavanja državnog proračuna, kao i očekivanja do kraja godine te događaja koji se nisu mogli predvidjeti u vrijeme izrade državnog proračuna. Tako je primjerice u kolovozu 2017. Vlada Republike Hrvatske donijela Odluku o visini osnovice za obračun plaće u javnim službama¹ kojom se povećava osnovica za obračun plaće i utvrđuje u visini od 5.315,24 kune bruto, a u primjeni je počevši s plaćom za mjesec kolovoz 2017., koja je isplaćena u mjesecu rujnu 2017.

Također, 1. listopada 2017. na snagu je stupila Odluka o prestanku smanjenja mirovina, odnosno dodatka mirovini prema članku 3a. Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju² kojom se ukinula privremena mjera smanjenja mirovine i mirovinskih primanja, odnosno dodatka mirovini od 10% za mirovine iznad 5.000,00 kuna budući da su ispunjeni za to zakonom propisani uvjeti.

Ovim Izmjenama i dopunama smanjuju se rashodi koji se financiraju iz izvora koji ne utječu na visinu manjka proračuna opće države, a uključuju vlastite prihode, prihode za posebne namjene, pomoći i donacije. Naime, ovi prihodi troše se do visine uplaćenih sredstava te je sukladno tome bilo potrebno izvršiti određena usklađenja. Rashodi koji se financiraju iz izvora koji utječu na razinu manjka proračuna, a to su opći prihodi i primici, doprinosi i namjenski primici (izvora 1 Opći prihodi i primici, 2 Doprinosi za obvezna osiguranja i 8 Namjenski primici od zaduživanja) zadržavaju se na istoj razini od 107,2 milijarde kuna. Unutar ovih rashoda izvršene su prilagodbe u iznosu od 3,4 milijarde kuna.

Unutar ovih prilagodbi, između ostalog, uštede su ostvarene na:

- Ministarstvu financija u ukupnom iznosu od 1,4 milijarde kuna (kamate, doprinos Republike Hrvatske Europskoj uniji, kompenzacijske mjere jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave)
- Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava u iznosu od 210,5 milijuna kuna
- Ministarstvu hrvatskih branitelja u iznosu od 122,1 milijun kuna
- Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u iznosu od 16,3 milijuna kuna
- Hrvatskom saboru u iznosu od 6,3 milijuna kuna
- Vladi Republike Hrvatske u iznosu od 5,8 milijuna kuna
- Središnjem državnom uredu za obnovu i stambeno zbrinjavanje u iznosu od 3 milijuna kuna
- Središnjem državnom uredu za središnju javnu nabavu u iznosu od 2,3 milijuna kuna
- Ustavnom sudu u iznosu od 1,4 milijuna kuna.

¹ Narodne novine, br. 39/09, 124/09 i 87/17

² Narodne novine, br. 71/10, 130/11, 157/13 i 88/17

Iz ovih ušteda osigurana su, između ostalog, dodatna sredstva za:

- Ministarstvo zdravstva u iznosu od 1,1 milijardu kuna, od čega za:
  - dospjele obveze bolnica (državnih i županijskih) 870 milijuna kuna,
  - transfer Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje za naknade za bolovanja 137,7 milijuna kuna i
  - Klinički bolnički centar Split za projekt za povećanje energetske učinkovitosti 27,2 milijuna kuna.
- Ministarstvo znanosti i obrazovanja u iznosu od 174,8 milijuna kuna za povećana izdvajanja za rashode za zaposlene
- Ministarstvo financija i Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava u iznosu od 266,5 milijuna kuna za dug prema Financijskoj agenciji iz 2003. i 2011.
- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u iznosu od 100 milijuna kuna za županijske uprave za ceste
- Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava u iznosu od 90 milijuna kuna za prestanak smanjenja povlaštenih mirovina za 10%
- Ministarstvo financija u iznosu od 80 milijuna kuna za elementarne nepogode
- Ministarstvo unutarnjih poslova u iznosu od 45 milijuna kuna za pokriće rashoda izrade plativih tiskanica
- Ministarstvo vanjskih i europskih poslova u iznosu od 32,2 milijuna kuna za diplomatsko-konzularna predstavništva
- Ministarstvo kulture u iznosu 29,1 milijun kuna za poticaje Hrvatskog audio-vizualnog centra
- Ministarstvo pravosuđa u iznosu od 24,4 milijuna kuna za troškove intelektualnih usluga pravosudnih tijela (odvjetnika i sudskih vještaka), nagodbe sa pravosudnim dužnosnicima (za troškove neisplaćenih pasivnih dežurstava) i projekt povećanja energetske učinkovitosti kaznonice u Lepoglavi
- Ministarstvo financija u iznosu od 21,3 milijuna kuna za 35 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa statusom brdsko-planinskog područja
- Ministarstvo državne imovine u iznosu od 13,4 milijuna kuna za kupnju poslovnog objekta i komunalnu naknadu
- Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske u iznosu od 7 milijuna kuna za Sveučilište i kazalište u Mostaru
- Središnji državni ured za šport u iznosu od 7 milijuna kuna za Europsko rukometno prvenstvo 2018.

Tablica 4. Ukupni rashodi državnog proračuna po ekonomskoj klasifikaciji

(milijuni HRK)		Tekući plan 2017.			Povećanje/Smanjenje			Novi plan 2017.		
		Izvori 1, 2 i 8	Ostali izvori	Ukupno	Izvori 1, 2 i 8	Ostali izvori	Ukupno	Izvori 1, 2 i 8	Ostali izvori	Ukupno
3	Rashodi poslovanja	105.455,5	18.906,8	124.362,3	128,0	-917,8	-789,8	105.583,5	17.989,0	123.572,5
31	Rashodi za zaposlene	22.099,7	4.403,5	26.503,2	290,8	-20,0	270,8	22.390,5	4.383,5	26.774,0
32	Materijalni rashodi	7.063,8	5.461,6	12.525,5	136,2	-189,9	-53,7	7.200,0	5.271,8	12.471,8
34	Financijski rashodi	10.608,9	24,4	10.633,3	-798,6	4,3	-794,3	9.810,3	28,7	9.839,0
35	Subvencije	3.472,0	3.044,6	6.516,6	-96,0	-186,6	-282,6	3.376,0	2.858,0	6.233,9
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	12.624,9	3.062,1	15.687,0	655,8	-759,0	-103,3	13.280,7	2.303,0	15.583,7
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	45.699,0	429,7	46.128,7	-276,1	212,7	-63,4	45.423,0	642,4	46.065,3
38	Ostali rashodi	3.887,1	2.481,0	6.368,1	215,9	20,7	236,6	4.103,0	2.501,7	6.604,7
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.739,5	2.287,8	4.027,3	-128,0	-692,3	-820,3	1.611,5	1.595,5	3.207,0
UKUPNO		107.195,0	21.194,6	128.389,5	0,0	-1.610,1	-1.610,1	107.195,0	19.584,5	126.779,5

Izvor: Ministarstvo financija

4.1. Obrazloženje rashoda po ekonomskoj klasifikaciji

Rashodi poslovanja

Ukupni rashodi poslovanja smanjuju se za 789,8 milijuna kuna i iznose 123,6 milijardi kuna. Navedeno je rezultat smanjenja rashoda financiranih iz izvora koji ne utječu na manjak proračuna opće države u iznosu od 917,8 milijuna kuna te povećanja rashoda financiranih iz izvora koji utječu na manjak proračuna opće države u iznosu od 128 milijuna kuna.

Rashodi za zaposlene

Ukupni rashodi za zaposlene ovim su izmjenama i dopunama planirani na razini od 26,8 milijardi kuna što je povećanje za 270,8 milijuna kuna u odnosu na tekući plan (26,5 milijarde kuna). Naime, zbog primjene Odluku o visini osnovice za obračun plaće u javnim službama iz kolovoza 2017. kojom je osnovica za obračun plaće u javnim službama povećana kod pojedinih proračunskih korisnika bilo je potrebno osigurati dodatna sredstva.

Materijalni rashodi

Ukupni materijalni rashodi ovim se izmjenama i dopunama smanjuju za 53,7 milijuna kuna. Ovo smanjenje prvenstveno je rezultat smanjenja ove kategorije rashoda financirane iz EU izvora uslijed sporije dinamike izvršavanja projekata u okviru operativnih programa. S druge strane bilo je potrebno osigurati sredstva za, između ostalog, pokriće dugova iz prethodnih razdoblja prema Financijskoj agenciji te troškova sudskih sporova.

Financijski rashodi

Financijski rashodi smanjuju se za 794,3 milijuna kuna zbog manjeg manjka državnog proračuna od prvotno planiranog i povoljnijih uvjeta na financijskim tržištima koje su rezultirale smanjenim troškovima zaduživanja tijekom 2017. godine.

Subvencije

Ukupni rashodi za subvencije iznose 6,2 milijarde kuna što je u odnosu na tekući plan smanjenje od 282,6 milijuna kuna. Navedeno je najvećim dijelom rezultat smanjenja rashoda koji se financiraju iz izvora koji ne utječu na manjak proračuna opće države i to zbog usporene dinamike provedbe projekata i podnošenja zahtjeva za isplatu za projekte koji se sufinanciraju iz EU fondova kao posljedica paralelne provedbe aktivnosti na zatvaranju operativnih programa 2007. - 2013., velikog broja postupaka dodjele bespovratnih sredstava i ugovaranja projekata iz novog financijskog razdoblja 2014. - 2020. te dugotrajnih postupaka nabave zbog mnogobrojnih žalbi.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna

Ukupne pomoći smanjuju se za 103,3 milijuna kuna i iznose 15,6 milijardi kuna. Ovo smanjenje prvenstveno je posljedica smanjenja rashoda koji se financiraju iz izvora koji ne utječu na manjak proračuna opće države u iznosu od 759 milijuna kuna. Najvećim dijelom zbog sporije dinamike izvršavanja u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, između ostalog, uslijed dugotrajnih postupaka nabave zbog mnogobrojnih žalbi te smanjenih izdvajanja za mjere ruralnog

razvoja, obzirom da se za iste planira veće korištenje sredstava u 2018. Uz navedeno, istovremeno je ostvareno povećanje na izvorima koji utječu na manjak proračuna opće države i to na pozicijama Ministarstva zdravstva (za dospjele obveze državnih i županijskih bolnica 870 milijuna kuna i transfer Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje za naknade za bolovanja 137,7 milijuna kuna) te na pozicijama Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (za županijske uprave za ceste 100 milijuna kuna). Također, povećavaju se pomoći za 35 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa statusom brdsko-planinskog područja u iznosu od 21,3 milijuna kuna što predstavlja visinu izvršenog povrata poreza na dohodak po godišnjoj prijavi obveznicima na njihovom području u 2015. S druge strane, u okviru ovih izvora, smanjuju se izdvajanja za doprinos Republike Hrvatske Europskoj uniji (136,2 milijuna kuna) i izdvajanja za kompenzacijske mjere jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za fiskalne učinke izmjena u sustavu poreza na dohodak zbog bolje naplate prihoda od poreza na dohodak od planiranog (558,8 milijuna kuna).

Naknade građanima i kućanstvima

Ukupne naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade smanjuju se za 63,4 milijuna kuna i iznose 46,1 milijardu kuna. Navedeno je rezultat smanjenja na izvorima koji utječu na manjak proračuna opće države i povećanja na izvorima koji ne utječu na manjak proračuna opće države.

Prilikom izrade Državnog proračuna za 2017. osigurana su sredstva za primjenu novog Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji tijekom 2017. godine. Kako do njegovog stupanja na snagu nije došlo, a najveći dio rashoda je bio planiran u okviru ove kategorije rashoda, ovim Izmjenama i dopunama isti se smanjuju (135,8 milijuna kuna). Smanjenja su i izdvajanja za doplatak za djecu zbog trenda smanjenja broja korisnika i djece koja primaju doplatak za djecu (64,5 milijuna kuna), kao i izdvajanja za naknade korisnicima mjera aktivne politike zapošljavanja zbog izmjene pravila u financiranju mjere Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa (139 milijuna kuna). Istovremeno su na ovim izvorima povećana izdvajanja za mirovine i mirovinska primanja u ukupnom iznosu od 61,4 milijuna kuna zbog prestanka smanjenja povlaštenih mirovina za 10% te primjene većeg postotka za usklađivanje mirovina prema općem propisu u odnosu na planirano. Naime, usklađivanje mirovina ostvarenih prema općem propisu od 1. siječnja 2017. iznosilo je 0,65 %, a od 1. srpnja 2017. 2,1 % za što je bilo potrebno više sredstava nego što je bilo predviđeno prilikom izrade Državnog proračuna za 2017.

Na izvorima koji ne utječu na manjak proračuna opće države povećana su izdvajanja za isplatu duga za Hrvatsko vijeće obrane, odnosno za isplatu neisplaćenih iznosa mirovina primjenom ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji (78,5 milijuna kuna). Na ovim izvorima planirana su i dodatna sredstva za naknadu za ugroženog kupca energenata.

Ostali rashodi

Ukupni ostali rashodi povećavaju se za 236,6 milijuna kuna, većinom na izvorima koji utječu na manjak proračuna opće države i planirani su na razini od 6,6 milijardi kuna. Ovo povećanje najvećim dijelom rezultat je osiguranja dodatnih sredstava za transfer Hrvatskim autocestama d.o.o. i HŽ

Infrastrukturi d.o.o. za naknadu u cijeni goriva (102 milijuna kuna), naknadu za štete uzrokovane elementarnim nepogodama (80 milijuna kuna) i zdravstvenu zaštitu životinja (47,5 milijuna kuna).

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine se smanjuju za 820,3 milijuna kuna i iznose 3,2 milijarde kuna i to prvenstveno na EU izvorima koji ne utječu na manjak proračuna opće države, isto kao i kod subvencija. To je rezultat usporene dinamike provedbe projekata i podnošenja zahtjeva za isplatu za projekte koji se sufinanciraju iz EU fondova, kao posljedica paralelne provedbe aktivnosti na zatvaranju operativnih programa 2007. - 2013., velikog broja postupaka dodjele bespovratnih sredstava i ugovaranja projekata iz novog financijskog razdoblja 2014. - 2020. te dugotrajnih postupaka nabave zbog mnogobrojnih žalbi. Vezano uz izvore koji utječu na manjak proračuna opće države smanjena su izdvajanja za izgradnju graničnih prijelaza (40 milijuna kuna) te projekte iz nadležnosti Ministarstva obrane (60,2 milijuna kuna).

4.2. Obrazloženje rashoda po funkcijskoj klasifikaciji

Gledano kroz funkcijsku klasifikaciju ukupni rashodi državnog proračuna smanjuju se za ukupno 1,6 milijardi kuna i to uslijed ukupnog smanjenja u iznosu od 2,8 milijardi kuna najvećim dijelom za:

- opće javne usluge u iznosu od 1,5 milijardi kuna, a najvećim dijelom na ime kamata za primljene kredite i zajmove, doprinosa Republike Hrvatske proračunu Europske unije te kompenzacijskih mjera jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- ekonomske poslove u iznosu od 600 milijuna kuna ponajprije zbog sporije dinamike izvršavanja u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija i smanjenih izdvajanja za mjere ruralnog razvoja

te istovremenog povećanja za 1,2 milijarde kuna za zdravstvo (dospjele obveze bolnica i transfer Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje za naknade za bolovanja).

Tablica 5. Rashodi državnog proračuna po funkcijskoj klasifikaciji

(milijuni HRK)		Tekući plan 2017.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2017.
01	Opće javne usluge	20.726,7	-1.483,1	19.243,6
02	Obrana	4.385,8	-0,1	4.385,7
03	Javni red i sigurnost	7.953,4	-25,0	7.928,4
04	Ekonomski poslovi	17.114,9	-600,5	16.514,4
05	Zaštita okoliša	1.190,6	-220,5	970,1
06	Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	1.979,5	-121,2	1.858,3
07	Zdravstvo	9.985,0	1.161,3	11.146,3
08	Rekreacija, kultura i religija	2.173,3	-69,8	2.103,4
09	Obrazovanje	14.642,8	-139,9	14.502,9
10	Socijalna zaštita	48.237,6	-111,2	48.126,4
UKUPNO		128.389,5	-1.610,1	126.779,5

Izvor: Ministarstvo financija

4.3. Obrazloženje rashoda po izvorima financiranja

S ciljem daljnjeg povećanja transparentnosti korištenja proračunskih sredstava u nastavku se u okviru obrazloženja rashoda državnog proračuna, daje prikaz rashoda i po izvorima financiranja.

Tablica 6. Rashodi državnog proračuna po izvorima financiranja

(milijuni HRK)		Tekući plan 2017.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2017.
1	Opći prihodi i primici	83.942,3	50,6	83.993,0
2	Doprinosi za obvezna osiguranja	23.085,6	-21,3	23.064,3
3	Vlastiti prihodi	1.212,2	43,7	1.255,9
4	Prihodi za posebne namjene	9.005,8	273,7	9.279,5
5	Pomoći	10.637,3	-2.013,5	8.623,8
6	Donacije	42,3	129,9	172,2
7	Prihodi od nefin. imovine i nadoknade štete s osnova osig.	296,9	-43,9	253,0
8	Namjenski primici od zaduživanja	167,0	-29,3	137,7
UKUPNO		128.389,5	-1.610,1	126.779,5

Izvor: Ministarstvo financija

Gledano kroz izvore financiranja, rashodi koji se financiraju iz izvora koji utječu na visinu manjka proračuna opće države (izvora 1 Opći prihodi i primici, 2 Doprinosi za obvezna osiguranja i 8 Namjenski primici od zaduživanja) ostaju na istoj razini.

Smanjenje u iznosu od 1,6 milijardi kuna odnosi se na rashode koji se financiraju iz ostalih izvora koji ne utječu na visinu manjka proračuna opće države, a uključuju vlastite prihode, prihode za posebne namjene, pomoći i donacije.

5. UKUPNI MANJAK DRŽAVNOG PRORAČUNA

Slijedom ukupno planiranih prihoda u iznosu od 122,5 milijardi kuna te ukupno planiranih rashoda u iznosu od 126,8 milijardi kuna, manjak državnog proračuna za 2017. godinu planiran je u iznosu od 4,3 milijarde kuna ili 1,2% bruto domaćeg proizvoda, što predstavlja smanjenje od 2,5 milijardi kuna ili 0,7 postotnih bodova BDP-a.

Tablica 7. Ukupni manjak državnog proračuna

(milijuni HRK)	Plan 2017.	Povećanje/ smanjenje	Novi plan 2017.	Indeks
Prihodi (6+7)	121.573,7	875,8	122.449,5	100,7
Prihodi poslovanja (6)	121.013,3	727,1	121.740,4	100,6
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (7)	560,4	148,8	709,1	126,5
Rashodi (3+4)	128.389,5	-1.610,1	126.779,5	98,7
Rashodi poslovanja (3)	124.362,3	-789,8	123.572,5	99,4
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (4)	4.027,3	-820,3	3.207,0	79,6
Ukupni manjak/višak	-6.815,9	2.485,9	-4.330,0	
% BDP-a	-1,9	0,7	-1,2	

Izvor: Ministarstvo financija

6. RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA

Planirani manjak državnog proračuna financirat će se razlikom ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja te ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova. Ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja izmjenama i dopunama plana za 2017. godinu iznose 43,5 milijardi kuna. U isto vrijeme, ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova planiraju se na razini od 39,3 milijarde kuna.

U strukturi primitaka od financijske imovine i zaduživanja najveći dio u iznosu od 35,8 milijardi kuna čine primici od izdanih vrijednosnih papira koji se u cijelosti odnose na financiranje putem obveznica. Izmjenama i dopunama plana za 2017. navedeni primitci povećavaju se za 10,4 milijarde kuna u odnosu na plan 2017. godine. Republika Hrvatska do kraja 2017. godine planira na inozemnom tržištu kapitala izdavanje državne obveznice za potrebe prijevremene otplate dijela postojećih kreditnih obveza triju društava u cestovnom sektoru (Hrvatske autoceste d.o.o., Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. i Hrvatske ceste d.o.o.) sukladno Odluci Vlade RH o prihvaćanju poslovnog i financijskog restrukturiranja cestovnog sektora. Sredstva ostvarena izdavanjem obveznice prosljedit će se društvima Hrvatske autoceste d.o.o., Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. i Hrvatske ceste d.o.o. koje će tim sredstvima izvršiti otplate svojih kreditnih obveza, što je u računu financiranja planirano u okviru izdataka za dane zajmove i depozite.

Nadalje, u strukturi ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja za 2017. primici od zaduživanja kreditima i zajmovima na domaćem i inozemnom financijskom tržištu planirani su u iznosu od 6,8 milijardi kuna i u odnosu na plan 2017. smanjeni su za 1,5 milijardi kuna. Primljeni povrati glavnica danih zajmova i depozita iznose 397,7 milijuna kuna.

Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici planirani su u iznosu od 542,7 milijuna kuna, te su u odnosu na plan 2017. godine smanjeni na pozicijama računa financiranja državnog proračuna, a povećani u financijskom planu Centra za restrukturiranje i prodaju. Naime, prema članku 28. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu³ sredstva koja se ostvare prodajom dionica i poslovnih udjela trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske, sukladno Zakonu o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske⁴ kojima upravlja Centar za restrukturiranje i prodaju, primitak su Centra za restrukturiranje i prodaju u visini dospjelih obveza za 2017. godinu, a razlika se uplaćuje u državni proračun.

U strukturi izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova iznos od 18 milijardi kuna odnosi se na izdatke za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire, iznos od 11,9 milijardi kuna na izdatke za dane zajmove i depozite, dok se iznos od 8,6 milijardi kuna odnosi na izdatke za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova. Preostali iznos do ukupno planiranih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova odnosi se na izdatke za dionice i udjele u glavnici planirane u iznosu od 771,9 milijuna kuna.

---

³ Narodne novine, broj 119/16

⁴ Narodne novine, br. 94/13 i 18/16

Zatvarajuća stavka između ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja, ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova i ukupnog manjka proračuna jesu prijenos depozita iz prethodne godine u iznosu od 2,4 milijarde kuna te prijenos depozita u sljedeću godinu u iznosu od 2,2 milijarde kuna.

Tablica 8. Ukupni prihodi, rashodi i financiranje državnog proračuna

(milijuni HRK)	Plan 2017.	Povećanje/ Smanjenje	Novi plan 2017.	Indeks
	1	2	3	4=3/1
PRIHODI POSLOVANJA	121.013,3	727,1	121.740,4	100,6
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	560,4	148,8	709,1	126,5
UKUPNI PRIHODI	121.573,7	875,8	122.449,5	100,7
RASHODI POSLOVANJA	124.362,3	-789,8	123.572,5	99,4
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	4.027,3	-820,3	3.207,0	79,6
UKUPNI RASHODI	128.389,5	-1.610,1	126.779,5	98,7
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK	-6.815,9	2.485,9	-4.330,0	
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	35.277,3	8.253,5	43.530,8	123,4
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	29.289,8	10.029,3	39.319,1	134,2
PRIJENOS DEPOZITA IZ PRETHODNE GODINE	2.103,0	262,2	2.365,2	112,5
PLANIRANI PRIJENOS DEPOZITA U NAREDNU GODINU	-1.274,6	-972,3	-2.246,9	176,3
NETO FINANCIRANJE	6.815,9	-2.485,9	4.330,0	

Izvor: Ministarstvo financija

7. IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI

Novim planom za 2017. godinu prihodi poslovanja izvanproračunskih korisnika planirani su u iznosu od 30,7 milijardi kuna, što je povećanje od 253,2 milijuna kuna u odnosu na prethodni plan. Ovo povećanje prvenstveno se odnosi na Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (u daljnjem tekstu: DAB). Povećanje prihoda poslovanja bilježe i svi ostali izvanproračunski korisnici osim Hrvatskih voda (u daljnjem tekstu: HV) koje bilježe smanjenje.

Od značajnijih prihoda izdvajaju se doprinosi za zdravstveno osiguranje, kao prihod Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: HZZO) čiji planirani iznos od 18,6 milijardi kuna ostaje nepromijenjen. Sljedeća po veličini stavka su pomoći, a planirane su u iznosu od 5,7 milijardi kuna ili 101,7 milijuna kuna manje u odnosu na prethodni plan. Najveći dio ukupnih pomoći odnosi se na tekuće pomoći državnog proračuna HZZO-a, kapitalne pomoći iz državnog proračuna Hrvatskim cestama (u daljnjem tekstu: HC) i Hrvatskim vodama (u daljnjem tekstu: HV). Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada planirani su u iznosu od 5,5 milijardi kuna te bilježe povećanje u odnosu na prethodni plan za 189,3 milijuna kuna. Najveći dio ovih prihoda odnosi se na prihode vodnog gospodarstva HV-a te ostale nespomenute prihode HZZO-a koji uključuju prihode od dopunskog zdravstvenog osiguranja i participacije. Slijede prihodi od imovine, pri čemu najveći dio čine ostali prihodi od financijske imovine kod DAB-a. Prihodi od imovine svih izvanproračunskih korisnika novim planom su utvrđeni u iznosu od 894,2 milijuna kuna ili 268,7 milijuna kuna više u odnosu na prethodni plan. Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija novim planom iznose 109,9 milijuna kuna, što je za 105,5 milijuna kuna manje od prethodnog plana. Preostali dio prihoda poslovanja odnosi se na kazne, upravne mjere i ostale prihode koji iznose 6 milijuna kuna te bilježe povećanje od 2,5 milijuna kuna u odnosu na prethodni plan.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine novim planom za 2017. godinu iznose 1,8 milijuna kuna, što je smanjenje od 13,7 milijuna kuna u odnosu na prethodni plan.

Rashodi poslovanja izvanproračunskih korisnika novim planom za 2017. godinu planirani su u iznosu od 27,7 milijardi kuna, što je za 4,5 milijuna kuna manje u odnosu na prethodni plan. Najveće rashode poslovanja u iznosu od 22,8 milijardi kuna bilježi HZZO. U strukturi rashoda poslovanja svih izvanproračunskih korisnika najveći dio se odnosi na naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, koji su povećani za 45 milijuna kuna, odnosno iznose 22,4 milijarde kuna. Ovi rashodi se većinom odnose na zdravstvenu zaštitu obveznog zdravstvenog osiguranja te zdravstvenu zaštitu dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja. Drugo mjesto u strukturi ukupnih rashoda poslovanja izvanproračunskih korisnika zauzimaju materijalni rashodi, koji su povećani za 114,8 milijuna kuna u odnosu na prethodni plan te iznose 2,4 milijarde kuna. Materijalni rashodi se u najvećoj mjeri odnose na usluge tekućeg i investicijskog održavanja i to kod HV-a i HC-a te ostale nespomenute rashode poslovanja kod Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: FZOEU). Ostali rashodi izvanproračunskih korisnika novim planom bilježe iznos od 1,5 milijardi kuna, što čini smanjenje od 61,8 milijuna kuna. U ostalim rashodima izvanproračunskih korisnika najveći dio čine kapitalne pomoći HV-a. Rashodi za zaposlene planirani su u iznosu od 584,8 milijuna kuna te bilježe smanjenje u odnosu na prethodni plan za 7,5 milijuna kuna. Slijede financijski rashodi

koji su smanjeni za 81,9 milijuna kuna u odnosu na prethodni plan te iznose 496,9 milijuna kuna. Navedeno smanjenje financijskih rashoda najvećim dijelom je zabilježeno na poziciji kamata za primljene kredite i zajmove HC-a. Rashodi za pomoći iznose 366,7 milijuna kuna te se u odnosu na prethodni plan povećavaju za 15,2 milijuna kuna. Rashodi za subvencije bilježe smanjenje od 24,3 milijuna kuna na razinu od 11 milijuna kuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvanproračunskih korisnika novim planom za 2017. godinu smanjeni su za 55,5 milijuna kuna te iznose 1,7 milijardi kuna. Najveće smanjenje se bilježi kod HZZO-a.

Slijedom ukupno planiranih prihoda u iznosu od 30,7 milijardi kuna i ukupno planiranih rashoda u iznosu od 29,4 milijardi kuna, planirani višak izvanproračunskih korisnika je povećan za 299,5 milijuna kuna, odnosno s 948,9 milijuna na 1,2 milijarde kuna. Planom za 2017. godinu razlika prihoda i rashoda financirat će se ukupnim primicima od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 6,3 milijarde kuna, uz istovremeno planirane ukupne izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 6,6 milijardi kuna.

8. PROCJENA UKUPNOG MANJKA PRORAČUNA OPĆE DRŽAVE

Ukupni manjak proračuna opće države novim planom u 2017. godini iznosit će 1% bruto domaćeg proizvoda, što je za 0,5 postotnih bodova manje nego li je planirano originalnim proračunom. Pritom državni proračun bilježi razinu manjka od 1,2% BDP-a, a planira se da će izvanproračunski korisnici ostvariti višak od 0,3% BDP-a. Očekuje se da će jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvariti manjak u iznosu od 0,1% BDP-a.

Tablica 9. Procjena ukupnog manjka/viška proračuna opće države

% BDP-a	2016.	Plan 2017.	Novi plan 2017.
Ukupni manjak/višak, državni proračun	-0,9	-1,9	-1,2
Ukupni manjak/višak, izvanproračunski korisnici	0,0	0,3	0,3
Ukupni manjak/višak, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	0,0	0,1	-0,1
Ukupni manjak/višak proračuna opće države	-0,9	-1,5	-1,0

Izvor: Ministarstvo financija

Kada se ovim veličinama pridodaju prilagodbe nacionalne metodologije računskog plana metodologiji ESA 2010 te projekcije manjka/viška javnih poduzeća koje su uključene u sektor opće države prema metodologiji ESA 2010, procjenjuje se kako će planirani manjak općeg proračuna u 2017. godini iznositi 2,1 milijardu kuna ili 0,6 % BDP-a.

Do kraja godine očekuje se daljnje smanjenje udjela javnog duga u BDP-u s 82,9% u 2016. na 79,8% u 2017. godini.